

БАР'ЄРИ НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В умовах глобалізації компанії виходять на світовий ринок, прагнучи до ринкового росту, бажанням скористатися дешевою і високоякісною робочою силою, сировинними ресурсами, виробничими потужностями. З розширенням міжнародної торгівлі відповідно збільшуються і потреби логістики. На розвиток глобальної логістики неабиякий вплив мають існуючі торговельні, фінансові, митні бар'єри, зумовлені різними причинами, зокрема й політичними, різницею в економічному та соціальному рівнях розвитку країн та ін. Такі бар'єри існують, наприклад, між країнами ЄС і Східної Європи, ЄС і Росією, США і ЄС, США і Мексикою, країнами ЄС і Центральної Азії, США та Японією та ін.

Ринкові бар'єри відображають конкурентну боротьбу за джерела дешевих сировинних ресурсів, енергії, робочої сили, а також за ринки збуту товарів. Вони встановлюються та підтримуються як великими компаніями за рахунок цінової політики, інформаційних заходів та ін.

Фінансові бар'єри пов'язані з податковою, митною, торговельною політикою держави, обмеженнями ввозу капіталу, нормою банківського відсотка та ін.

Близькими до них є бар'єри у дистрибуції товарів фірм-конкурентів з інших країн. Найважливішими є транспортні, митні й торговельні бар'єри [1].

Усю сукупність подібних бар'єрів описує формула чотирьох «Д» [2]:

- дальність перевезень;
- диктат споживчого попиту;
- розподіл культур;
- документація.

Важливу роль у глобальній логістиці відіграє чинник регіоналізації. Регіональні особливості глобальної логістики найяскравіше виявляються для країн, розташованих у безпосередній близькості одна від одної, які зазвичай, мають загальні кордони у певній географічній зоні. Регіональний чинник посилює тенденцію глобалізації за рахунок таких аспектів, як схожість політичних систем та економічних рівнів країн, що входять у регіон; близькість соціального устрою, життя, традицій, міграція населення, єдині джерела енергії, сировинні ресурси, спільні транспортна система, дорожня інфраструктура, відсутність митних і торгових бар'єрів та ін [2].

Прикладом регіоналізації є створення інтегрованого Європейського загального ринку. Основна його мета – зняття торговельних бар'єрів між країнами–членами цього органу та спрощення вільного руху товарів, послуг,

капіталу. Для досягнення цієї мети в документі (акті) було вказано три основних бар'єри, які повинні бути усунені [3]:

–фізичний бар'єр: митний контроль і формальності під час перетину кордону;

–технічний бар'єр: різниці у стандартах безпеки, що використовуються;

–фіскальний бар'єр: різниці у ставках ПДВ та акцизах.

З множини змін, передбачених концепцією Європейського ринку, три з них найбільш впливають на глобальну логістику.

Першим є спрощення процедур документального оформлення вантажів шляхом використання єдиного адміністративного документа (SAD). Він призначений для того, щоб зменшити витрати часу під час перетину кордону.

Другим є зменшення кількості митних формальностей щодо вантажів, які їдуть транзитом в інші країни, наприклад, за інтермодальних схем перевезень контейнерів, що дає змогу скоротити час, витрачений на проходження митного контролю.

Третім і найважливішим є те, що спрощення процесу переміщення вантажу між країнами дасть можливість трансформувати виробничі та розподільчі логістичні мережі Європи в єдину, компактну глобальну мережу, яка потребує меншої кількості технологічного обладнання. Крім того, зміни торговельних відносин і введення єдиної євровалюти забезпечить рівні умови вільної конкуренції у країнах – членах Європейського Союзу[2].

Важливим є те, що країни стали повноправними учасниками процесів, які здійснюються у всесвітньому діловому та логістичному середовищі. Але регіоналізація не повинна перешкоджати просуванню певних товарів, капіталів, інформації та послуг у країни, де на них є попит, особливо у процесах створення глобальних логістичних систем. Тому нам все ще потрібно розвивати нові глобальні логістичні стратегії.

Отже, для успішного просування глобальної логістики необхідно враховувати наявність бар'єрів та забезпечити їх зняття. Варто звернути увагу на ефективний чинник регіоналізації. Всі бар'єри в глобальній логістиці в підсумку впливають на глобальний логістичний менеджмент, який в свою чергу має сильний вплив на ефективність світового виробництва та світовий ринок в цілому. Саме тому усунення бар'єрів та підвищення ефективності в глобальній логістиці має першочергове значення для розвитку і успішного функціонування світового господарства.

Список використаних джерел

1. Васильців Н. М. Передумови та тенденції розвитку глобальної логістики / Н.М. Васильців // Вісник НУ «Львівська політехніка». – 2016. – № 669. – С. 267–275.

2. Глобалізація логістичних процесів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.org>

3. Trade and Development Report, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://unctad.org>